

Klenovské

noviny

M e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

VI. ročník

Číslo 8/2009

klenovskenoviny@klenovec.sk

Zdarma

Zastupiteľstvo rokovalo o rozpočte

Finančná a hospodárska kríza, ktorá zmieta celým svetom, neobišla ani našu obec a ovplyvnila aj hospodárenie s obecným rozpočtom. Z tohto dôvodu boli najdôležitejšími bodmi programu rokovania obecného zastupiteľstva, ktoré sa zišlo na svojom zasadnutí v pon-

delok 31. augusta, priebežné výsledky hospodárenia obce za prvých sedem mesiacov roka. Dôkladnej analýze bol podrobený najmä dopad krízy na plnenie rozpočtových príjmov a vývoj vo výdavkovej časti rozpočtu. Zo správy o výsledkoch rozpočtového hospodárenia, ktorú pred-

ložila Eva Trnavská, vyplynulo, že hospodárska kríza ovplyvnila predovšetkým najvýznamnejšiu položku bežných príjmov rozpočtu obce - daň z príjmu fyzických osôb. Za obdobie mesiacov január až júl dosiahol príjem z tejto dane 54,4 % zo schváleného ročného rozpočtu, čo

Z obsahu:

- Klenovec pred Povstaním
- kultúrny a literárny obzor (3)
- debnári v Klenovci
- pravidelné rubriky
- aktuálny
- výsledky futbalistov

foto: Michal Kňažek

Obecné zastupiteľstvo rokovalo o dopadoch hospodárskej krízy v obci

predstavuje výpadok vo výške 27 tis. eur (813 tis. Sk). V zostávajúcich piatich mesiacoch je nutné očakávať ešte nepriaznivejší vývoj, pretože začiatok roka nebol vo výbere dane z príjmov fyzických osôb výrazne poznamenaný krízou. Spolu s neuspokojivým výberom niektorých miestnych daní a poplatkov sa tak môže celkový výpadok v príjmovej časti rozpočtu vyšplhať až na 170 tis. eur (5,1 mil. Sk).

Dobrou správou je, že obec hospodári v krízovom období obozretne. Kým celkové príjmy za sedem mesiacov roka dosiahli 48 % zo schváleného ročného rozpočtu, výdavky boli čerpané na 48,05 %. Výdavky teda prakticky kopírujú vývoj príjmovej časti.

(pokračovanie na strane 2)

Oslavy 65. výročia SNP

V stredu 26. augusta sa na Námestí Karola Salvu uskutočnila pietna spomienka na udalosť spred 65 rokov, kedy Slováci ukázali svetu, že nechcú stáť mimo európskeho diania a aj za najvyššiu cenu, vlastných obetí, sa chcú aktívne podieľať na porážke nacizmu, na porážke Nemecka i s ním spojeného domáceho režimu, a tým aj na ukončení druhej svetovej vojny.

K účastníkom osláv Slovenského národného povstania, ktoré na Slovensku vypuklo 29. augusta 1944 a v Klenovci bolo vyhlásené s jednodňovým predstihom, sa za prítomnosti starostu obce Pavla Struhára a predsedu Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Rimavskej Sobotě Pavla Brndiara pri pomníku padlých hrdinov prihovarila Jú-

lia Segečová, predsedníčka Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Klenovci.

Následne po skončení tejto spomienkovej slávnosti prijal starosta obce Pavel Struhár v obradnej miestnosti obce Klenovec priamych účastníkov SNP, ako vyjadrenie úcty a vďaky všetkým našim občanom, ktorí pred 65 rok-

mi nestáli bokom a aktívne čelili nepriazni slovenského osudu. Vo svojom slávnostnom príhovore, okrem iného, pripomenul, že: „Ťažká a strašná to bola doba, keď ovládnuť a potušiť nás chcela fašistická zloba. Fašisti, ale i ich slovenskí prisluhovači drancovali, zabíjali a vypaľovali, by vojakom a partizánom odvahu do boja vzali.

(pokračovanie na strane 5)

Udialo sa ...

- *11. augusta** sa v Rimavskej Sobote uskutočnilo zasadnutie Združenia miest a obcí Gemera-Malohontu, na ktorom sa zúčastnil starosta obce Pavel Struhár.
- *12. augusta** sa uskutočnilo pracovné stretnutie starostu obce Pavla Struhára a zástupkyne starostu Blaženy Hruškovej s členmi obecnej polície k zlepšeniu ich činnosti.
- *14. augusta** sa v Skorušine za účasti generálneho riaditeľa Národného osvetového centra v Bratislave Jána Tazberíka, starostu obce Pavla Struhára a ďalších hostí konalo vyhodnotenie 31. ročníka Gemersko-malohontských folklórnych slávností.
- *17. augusta** sa starosta obce Pavel Struhár zúčastnil na zasadnutí MAS Mlohont o zmenách stratégie MAS pre program Leader.
- *21. augusta** sa na kultúrno-spoločenskom podujatí v obci Babinec Stretneme sa pod Turničkou zúčastnil starosta obce Klenovec Pavel Struhár.
- *22. augusta** sa starosta obce Pavel Struhár zúčastnil na Dňoch obce Kociha.
- *24. augusta** starosta obce Pavel Struhár rokoval na VÚC v Banskej Bystrici o možnostiach využitia rozostavanej bytovej jednotky na Ulici Malinovského.
- *25. augusta** sa na obecnom úrade za účasti starostu obce Pavla Struhára a ďalších hostí uskutočnilo zasadnutie finančnej komisie, na ktorom bolo prehodnotené plnenie rozpočtu obce. Rokovanie viedol jej predseda Michal Kňažek.
- *26. augusta** sa pri príležitosti 65. výročia SNP uskutočnil na Námestí Karola Salvu pietny akt kladenia vencov k pomníkom prvej a druhej svetovej vojny, po ktorom v obradnej miestnosti starosta obce Pavel Struhár slávnostne prijal priamych účastníkov odboja.
- *28. augusta** sa starosta obce Pavel Struhár zúčastnil v Rimavskej Sobote na spomienkových oslavách 65. výročia SNP.
- *28. augusta** sa konali Dni obce Veľké Teriakovce, na ktorých sa zúčastnil starosta obce Pavel Struhár.
- 29. augusta** sa starosta obce Pavel Struhár zúčastnil na Dňoch obce Horné Zahorany.

Blažena Hrušková

Prázdniny klenovských folkloristov

Členovia Folklórneho súboru Vepor a Mladost' v Klenovci počas celých prázdnin mali plné ruky práce. Svoj voľný čas naplno využívali pre potechu nielen seba, ale hlavne aby potešili tých druhých.

Po skončení 31. ročníka Gemersko-malohontských folklórnych slávností – Klenovská rontouka 2009 v

od 20. – 26. júla a jeho prezentácia prebehla 25. júla na podujatí Dedina oživa v Drienčanoch, kde účinkovali aj speváci sólisti a heligonkári v programe Čo dedina to je iná.

Heligonkári Ján Kožiak, Martin Kožiak a Ľubomír Zvara cestu z Drienčan mali tak trochu okľukou cez Potok nad Ipľom, kde tiež

22. augusta pozdravili dievčatá zo speváckej skupiny, sólistka Lucka Zvarová a heligonkár Peter Brádnanský vysvätenie obnoveného evanjelického kostola a spomienku na 65. výročie SNP v Kocihe. Z Kocihy na Babinec sa k nim pridali ďalší heligonkári Janko Kožiak ml., Marián Dovala, Michal Mális a Michal Jakabšic a spolu s vedúcimi sa predstavili na slávnostiach Stretneme sa pod Turničkou po tretí raz. V tento deň sa naše ľudové hudby dospeľá aj detská predstavili na Balfeste v Kokave nad Rimavicou.

Záver letných prázdnin ukončíme 5. folklórnym festivalom na Mlákach, kde sa predstavia všetky zložky FS Vepor 40-minútovým programom spolu s FS Hriňovčan z Hriňovej, Podpoľanec z Detvy, Jánošík z Fiľakova a z Braväcova.

Tomuto všetkému museli predchádzať i časté návčky ako kondičné, tak i technické. Hlavne tanečná zložka je v súčasnosti omladená o nováčikov vychovaných v Detskom folklórnom súbore Mladost', ktorí po prvýkrát zažili túto síce náročnú, ale peknú atmosféru prezentovať verejnosti svoju lásku k ľudovému umeniu.

Všetkým patrí veľká vďaka, že svoj voľný čas využívali práve pre potechu iných, ku ktorej patrí i veľká fyzická námaha a neodmysliteľne aj disciplína. Našu obec prezentovali ozaj dobre a zostáva ešte veľa síl a chuti rozdávať radosť našim jediným krásnym fenoménom, akým folklór je.

Stanislava a Jaroslav Zvarovci

foto: Jaroslav Zvara

Klenovci pre nich vlastne začala pravá sezóna pri ľudovej piesni, hudbe, tanci a remeslách. Lucka Zvarová a Jožko Bulka už 3. júla cestovali na II. cyklus medzinárodnej tanečnej dielne do Tatier, odkiaľ spolu so svojimi spolutanečníkmi išli na FF Východná 2009 a Európske ľudové remeslo do Kežmarku. Členovia FS Vepor sa 4. júla predstavili 60 minútovým programom na Dňoch obce Čerenčany a 11. júla na Dňoch obce Rimavské Brezovo. Pripravovali a realizovali 7. ročník letného tábora Remeslo má zlaté dno v klenovskej Skorušine, ktorý sa konal

potešili svojou hrou občanov tejto obce na ich slávnostiach. Sólistka Lucka Zvarová sa 2. augusta predstavila s Ľudovou hudbou Borievka na festivale v Badine.

8. augusta úspešne predviedli prezentáciu remeselných techník v detskom remeselnom dvore a nové CD – Heligonkári z Klenovca na 19. ročníku folklórného festivalu mladých folkloristov Koliesko 2009.

Za poznaním krás regiónu Gemera a Malohontu sa dajú nazvať aj ďalšie vystúpenia, a to 15. augusta v Obci Brdárka a 16. augusta v Obci Abovce, kde predviedli 75 minútové programy.

Zastupiteľstvo rokovalo o rozpočte

(dokončenie zo strany 1)

Pritom doteraz nebolo potrebné siahnuť na rezervy, ktoré si obec vytvorila svojim hospodárením v predchádzajúcich rokoch, a nebol čerpaný ani v rozpočte schválený úver na krytie kapitálových výdavkov súvisiacich s rozvojovými programami obce.

Plnením rozpočtu sa na svojom zasadnutí zaoberala aj komisia finančná a správy obecného majetku, ktorá odporučila obecnému zastu-

piteľstvu prijať opatrenia na zlepšenie výberu miestnych daní a poplatkov a sústavne sledovať výšku a štruktúru výdavkov, aby bola zabezpečená vyrovnanosť rozpočtového hospodárenia.

Poslanci zobrali správu o hospodárení za sedem mesiacov tohto roka na vedomie a schválili zmenu obecného rozpočtu, ktorou sa upravuje štruktúra výdavkov pri zachovaní ich celkovej výšky.

V ďalšom priebehu zobrali poslanci na vedomie informáciu o zmenách v programovej štruktúre káblovej televízie, ktorá nastane od 1. októbra a o ktorej je zverejnená podrobná informácia v dnešnom čísle Klenovských novín. Obecné zastupiteľstvo schválilo aj zmenu vo funkcii náčelníka obecnej polície, keď Ivana Schmidta nahradí od 1. septembra na tomto poste Ľubomír Kališka.

Michal Kňažek

Koncom roku 1943 a v prvých mesiacoch 1944 sa už dalo tušiť, že udalosti v tomto roku nadobudnú rýchly spád. Bolo jasné, že Nemci vojnu prehrávajú, a že sa blíži front. V tom čase bolo v Klenovci len zopár rádioprijímačov. A na tých sa už takmer verejne počúval Londýn alebo Moskva, ktorú však bolo už ťažšie chytať na vlnách éteru. Najhlasnejšie sa Londýn počúval na „jarku“ u Búrov. (Poznámka: jarok volali mlynský náhon do mlyna. Dnes je na tom mieste cesta.)

Blížiac sa dramatické udalosti život v obci výraznejšie nepoznačili. Žilo sa ako za mierových čias. Autobus už pravidelne chodil do Hnúšte, ráno o šiestej preplnený robotníkmi a študentmi – vlakármí, ktorí navštevovali Gymnázium v Tisovci.

Takzvané zvody dobytky, ktoré boli zdrojom prínosu peňazí pre klenovských gazdov, premiestnili z Ráztočného do Klenovca. Každý raz bolo dobytky neúrekom, a to aj 60 – 70 kusov. Potrebovala ho pre zásobovanie nemecká armáda. Vtedajší Slovenský štát dostával za to od Nemecka pomerne veľké finančné čiastky.

Slovenská koruna mala vysoký kurz, dokonca vyšší ako švajčiarsky frank. Volali ju podunajský dolár. Za jej hodnotu sa zaslúžil guvernér Národnej banky Slovenského štátu Dr. Imrich Karvaš, renomovaný finančný odborník. Napriek tomu, že bol evanjelik a manželku mal Češku, vymenoval ho Jozef Tiso, prezident, v podstate, katolíckeho štátu, do tejto vysokej funkcie. Nemohol však predpokladať, že Dr. Karvaš je úzko spojený s ilegálnym odbojovým hnutím, a že neskôr veľké finančné prostriedky dá previezť a ukryť na predpokladanom povstaleckom území. Zlatý slovenský poklad zase previezol do neutrálneho Švajčiarska. Slovenskú korunu si vážili všetci občania a korunku ku korunke ju ukladali do banky alebo doma pod matrac.

Janko Kováč, pomocník a výčapník u Löflerovcov, obchod, ktorý volali družstvom, umiestneným v prednej časti starého kul-

Klenovec pred Povstaním

túrneho domu, si po rokoch zaspomínal, ako musel dobre ovládať počty a počítanie. Rómovia, vtedy ešte Cigáni, chodili pravidelne do družstva kupovať olej do lúčok, a to aj za 10 – 15 halierov.

Vzadu za výčapom v kultúrnom dome naďalej prebiehali osvetové prednášky učiteľov bratov Mončoľovcov a postupne aj ďalších. V sobotu či v nedeľu sa tu striedali divadelné predstavenia a tradičné „candrbály“. O dobrých hercov núde

v útoku Janko Lichanec, ctiťel pražskej Slávie, bratia Takáčovci, v zálohe známy bitkár Tibo Černay a Bálint – Tralingáč. Cez prázdniny posilňovali útok bratia Mináčovci a Milan Kiráľ. Medzi najväčších rivalov Klenovca patrili ŠK Kokava. Pri vzájomných stretnutiach sa vždy poriadne iskrilo a iskra neraz preskočila do bitky na ihrisku. Najhluchnejší fanúšik pri povzbudzovaní bol Ján Piater, kováč. Handicapovaný Lacko Drenčík skladal pri zápase svoje

foto: Michal Kňažek

Pred domom Tomovcov vyhlásili Igor Daxner a kapitán Bukva Slovenské národné povstanie

nebolo, aj keď tie najlepšie herečky Mária Bancíková a Elena Piaterová našli uplatnenie na bratislavských divadelných doskách. Ako herci vynikali Uľka Fašangová, Mariena Piaterová, učiteľka Černák a Ulický, v komediálnych úlohách a vo vtedajších kabaretoch Paľko Tomo a Jakubec - Pankúch. Na „candrbáloch“ vynikal najlepší tanečník Samko Klamár – Klenovský. Takže Klenovec žil ešte stále bohatým kultúrnym životom.

Nezaostávala ani telovýchova a šport. Na prízemí obecného úradu bola knižnica a dobre vybavená telocvičňa. Premety na hrazde a iné náročné cviky zvládali len dvaja – Milan Koniar a Milan Kiráľ.

V športe hral prím futbal. Prvých brankárov, drogérsku Kaloczaya a Zola Löwyho nahradil mladší Paľo Vančík. V obrane však zostávali pekár Percze a Paľo Bordás,

rýmovačky, ako: „Percze je obranca ohromný, za Klenovec stojí, Hnúštane fušeri pri ňom ste nemožní“. Alebo: „Hip – hip hurá, je dva nula, samozrejmä vec, že pre Klenovec.“

Aj keď futbal hral prím, nedali sa zahanbiť ani volejbalisti. Ihrisko na Bencove námestí zostalo pusté, nahradilo ho nové na dvore za obecným úradom. Najlepší smečiar bol vysoký učiteľ Benco a cez prázdniny Vlado Mináč, ktorému pri sieti nahrával jeho brat Janko. Ten bol aj vynikajúcim ping – pongistom.

Volejbalové ihrisko za obecným úradom bolo, ako sa dnes hovorí, viacúčelové. Keď prišiel máj, ohradili ho brezovými konármi a ovešali pentľami. Takto vyzdobené slúžilo na májové majálesy a tancovačky, ku ktorým vyhrávala Kadárova muzika alebo Babicova kapela s bubničkou Šárou. Majále-

sy, zábavy, kuchárske dni a divadelné predstavenia v prírode sa konali aj na Močiarí v Jánošíkovom lesíku. V pamäti pamätníkov zostala príhoda, keď v hre o Jánošíkovi, v momente, keď ho vešali, sa rozozvučali klenovské zvony.

Trochu vzruchu do pokojného dedinského života prinieslo na 1. mája slávnostné vyzváňanie zvonov ako predzvesť revolučných zmien. Na zvoncu vyliezol a zvonov rozozvučal komunista Kováčik. Nič sa mu nestalo, povedali, že mu trochu šibe a žandári prižmurili oči.

S príchodom prázdnin si aj v tomto roku 1944 študenti šli zarobiť pár koruniek na brigádu do hôr pri ríznovaní dreva. Výplaty, ktoré vyplácal svalnatý hlavný ríznik Jáchym, boli celkom slušné, ale čo z toho, keď veľká časť zostala v krčme na Ráztočnom u jednorukého Matúša a Ďurika. Dokonca, stolár Laudis musel za svojho syna Milana Matúšovi ešte doplácať.

Prelety strieborných amerických bombardérov signalizovali, že čoskoro sa niečo bude diať. Bolo dobre počúť aj vzdialené výbuchy pri zbombardovaní rafinérie v Dubovej. Bolo však zbytočné a chybné, lebo rafinéria už nemohla zásobovať po vyhlásení Povstania povstaleckú armádu a letectvo. To však americkí letci nemohli vedieť.

Zintenzívňovala sa aj činnosť odbojových buniek. Príprave Povstania, úkrytov pre zbrane a činnosti budúceho revolučného národného výboru sa venovali obidve skupiny. Jedna demokratická na čele s učiteľom Jánom Majerským a Aničkou Englerovou, druhá komunistická s Jánom Štefánikom, Ondrejom Balciarom a učiteľom Kačánim.

S blížiacim sa frontom k slovenským hraniciam prišla do Klenovca prvá veľká skupina evakuantov – Ukrajincov. Ubytovali ich v škole U Hlôškov, ako vtedy túto školu volali. Veľkú časť Ukrajincov brali so sebou ako rukojemníkov ustupujúci Nemci. Boli však medzi nimi aj ukrajinskí kolaboranti, nacionalisti, ktorí šli dobrovoľne a neskôr, počas Povstania, ušli k Nemcom.

(pokračovanie na strane 5)

Chovateľom králikov

Ochorenie očí králikov

Chorobné stavy oka možno rozdeliť podľa pôvodu do dvoch základných skupín. Do prvej skupiny príčin ochorenia oka zaraďujeme vplyvy vonkajšieho pôvodu. Ide o rôzne traumatické vplyvy, kedy dochádza k zraneniu rôznych častí oka, ako sú viečka, samotné očné gule, zápaly rohovky, ale aj možnosť postihnúť vnútorných častí oka, ako je dúhovka a cieľovka. Medzi vyvolávajúce príčiny vonkajších poranení oka patrí poranenie zvierať medzi sebou, zranenie o ostre predmety v koterci (drevené triesky, vycnievajúce klince, drôt pletiva, ale aj hrubé stelivo). Ďalej možno do tejto skupiny zaradiť pôsobenie prachu, chemických látok používaných pri dezinfekcii koterccov (vápené prípravky, lúh sodný), niekedy aj nevhodné používanie liečiv. Medzi časté príčiny treba zaradiť prašnú a znečistenú podstielku a celkovú nevyhovujúcu hygienu prostredia koterccov. Uvedené príčiny môžu vyvolať chorobné zmeny na oku jednostranne, ale

aj obojstranne. Pokiaľ ide o zmeny len na jednom oku, bývajú traumatického pôvodu, aj keď príčiny zranenia môžu byť rôzne. Ak však zistíme zmeny na oboch očiach, treba ich vždy posudzovať podstatne opatrnejšie. Môžu byť vyvolané vonkajšími príčinami, ktoré postihujú súčasne obe oči (nehygienické prostredie, dezinfekčné látky a pod.), ale môže ísť aj o druhú skupinu príčin vnútorného pôvodu. Pokiaľ ide o vnútorné príčiny, treba takéto stavy posudzovať veľmi opatrne, lebo vlastný vyvolávajúci moment bude v oblasti niektorých nákazlivých ochorení. Medzi veľmi podozrivé zmeny v priebehu niektorej nákazy patrí vždy súčasný výskyt chorobných zmien na oboch očiach a samozrejme aj u viacerých zvierat naraz. Predovšetkým treba na prvom mieste menovať myxomatózu, komplex infekčnej nádchy králikov, pasteurelôzu, nekrobacilôzu. Ide o veľmi závažné, prudko prebiehajúce nákazlivé ochorenia, či už vírusového alebo bakteriálneho pôvodu.

Rudolf Kašťan

Z kuchyne našich starých mám

V minulom čísle Klenovských novín sme uviedli, že v letných mesiacoch sa varili v domácnostiach našich starých rodičov s veľkou obľubou najmä kyslé polievky, ktoré po ťažkej práci na poli i doma jednoducho zasýtili, ale aj osviežili. Navyše ich gazdiné varili z plodín, ktoré si dopestovali vo vlastných záhradkách. Neodmysliteľnou plodinou klenovských záhrad bola fazuľa, ktorú vo svojich kuchyniach využívali po celý rok. Kým v letných mesiacoch varili jedlá z mladých fazuľových strukov, koncom leta využívali svieže vylúskané fazuľky a v zime pripravovali pokrmy zo suchej fazule.

Obľúbeným jedlom Zuzany Medvedovej v letných mesiacoch bola a aj je kyslá fazuľová polievka – zelený bôb.

Zelený bôb

„Na prípravu tejto polievky potrebujeme zelený bôb, zemiaky, mlieko, smotanu, bravčovú masť, hladkú múku, soľ, čierne korenie,

bažaličku, petržlenovú vňať a ocot.

Najprv si dáme do hrnca zovrieť vodu. Potom v miske na drobné kúsky nakrájaný bôb obaríme zovretou vodou a po desiatich minútach ho dierkovanou varechou vyberieme a dáme spolu s bažaličkou do pripraveného hrnca s vriacou vodou. Keď je bôb na poly uvarený pridáme nakrájané zemiaky a soľ. Potom polievku zapražíme zo šmalca a hladkej múky uziarenou zápražkou. Dochutíme štipkou korenia a na drobno nakrájanou petržlenovou vňaťou, zatrepeme mliekom a troškou smotany a necháme zovrieť. Uvarenú polievku odstavíme na kraj šporáka. Na záver, keď už para z polievky prejde, podľa chuti dokyslíme ocotom, ktorý sme pred tým v troche odobratej polievky nechali prevrieť.“

Na konci leta, keď už nemáme dostatok fazuľových strukov, môžeme polievku variť aj zo dozretej, ale ešte mäkkej vylúskanej fazule.

Blažena Hrušková

September

Príprava pôdy na výsadbu má dobrý vplyv pre zabezpečenie vysokej a kvalitnej úrody šípok. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že kultúrne rastliny sú náročnejšie na starostlivosť a ošetrovanie. Pôdu hlbšie prekypíme, a to minimálne až do hĺbky 40 cm. Súčasne je potrebné doplniť zapracovaním do pôdy hnojivá obsahujúce fosfor, draslík, a keď sa jedná o kyslú pôdu aj vápnik. Tieto hnojivá sa používajú na tzv. zásobné hnojenie. Dusikaté hnojivá aplikujeme v menších dávkach na jar a počas vegetácie. Pri predávkovaní nám hrozí, že ruža bude menej kvitnúť a tým aj plodiť. Kríky ruží vysádzame v spone 1,5 x 2,5 m. Keďže sa jedná v nárokoch na pomerne skromné rastliny, dajú sa dobre pestovať aj na prudkých svahoch a zrázoch, čomu potom prispôbime aj spon výsadby. Takéto mies-

Okienko záhradkára

ta na záhradke skrásila na jar kvetmi šípových ruží a na jeseň peknými červenými plodmi šípok. O tom, že si aj v minulosti ľudia všimli a vážili kvet šípovej ruže svedčia aj ich kresby na rôznych úžitkových predmetoch, ale aj na ľudových výšivkách.

Ošetrovanie pôdy okolo kríkov je zamerané hlavne na likvidáciu burín a na udržiavanie dobrého vzdušno-vlhkostného režimu. Dosiahne sa to pravidelným kyprením alebo mulčovaním. Dôležitou časťou pestovania veľkoplodých ruží je aj ich rez a tvarovanie. Pri vysadení ruží na jar ich rezom upravíme tak, že uskutočníme hlboký rez. Ponecháme len dve živé očka. Týmto spôsobom vyprovokujeme, aby ker stačil vyživíť pomerne kvalitné výhony použiteľné na ďalšie pestovanie. Na jednotlivých kríkoch tým môžeme zapes-

tovať 7 až 9 konárikov, ktoré už v treťom roku nám môžu priniesť prvú úrodu. V ďalších rokoch už potom uskutočňujeme udržiavací rez. To znamená, že z krieka odstraňujeme konkurenčné výhony. Jednoročné výhony nie je potrebné skracovať, nemá to vplyv na veľkosť úrody, len pri tvarovaní sa používa aj táto úprava. Pravidelne každý rok, hlavne na udržanie pravidelnej rodovitosti, odstraňujeme štvorročné výhony. Výhony odsekávame tesne pri zemi. Prakticky sa to robí tak, že sa stále zo základného počtu štvorročných vyrobených výhonov odstraňuje asi jedna štvrtina. Súčasne sa z mladých ročných výhonov necháva rovnaký počet na zapestovanie. Týmto dosiahneme, že môžeme každoročne robiť rez a súčasne máme aj každoročne pravi-

delnú úrodu šípok.

Bežne sa uvádza, že plodové ruže nemajú veľa chorôb a škodcov. Vychádzalo sa z tých informácií, ktoré by sme mohli uvádzať pri šípových ružiach divorastúcich v prírode. Jednak sú divorastúce druhy odolnejšie na nepriaznivé vonkajšie činitele ako šľachtené druhy. Tiež prenos niektorých chorôb a napadnutie škodcami je v koncentrovanejšej, hustejšej výsadbe pestovaných druhov urýchlené a intenzívnejšie. Najčastejšie choroby vyskytujúce sa na plodových ružiach sú múčnatka, hniloba a čierna škvrnitosť. Zo škodcov sú to hlavne kolónie vošiek.

Zber veľkoplodých šípok robíme koncom augusta alebo začiatkom septembra. Plody nemôžu byť mäkké alebo nedozreté. Po zbere je potrebné ich ešte dosušiť, a tak uskladniť v suchu.

Jaroslav Jáchim st.

Debnári v Klenovci

Pri povrchnom pohľade by sa zdalo, že v kruhu remesiel je remeslo debnára menej významné. Hoci ich bolo vždy menej, nie je to tak. Aj názov ich zdanlivo zaraďuje medzi výrobcov debien, hoci to ich náplňou práce nikdy nebolo.

Debnári vyrábali z dreva merky (merice na odmeranie množstva obilia bez váženia a na premiestňovanie), zbelky (mútnice), šochtáre, kade, vane na kúpanie, menšie kuchynské nádoby, malé aj veľké sudy, šindle a putinky na bryndzu.

V Klenovci dlhé roky produkovali debnárske výrobky dvaja debnári, Ján a Pavel Brestovský. Jeden býval pri prostrednom mlyne v strede obce, druhý neďaleko Základnej školy Vladimíra Mináča.

Základným materiálom pre pekné tvarované a užitočné výrobky bolo smrekové a dubové drevo. Tvarovanie dielcov robil debnár z dobre vysušeného dreva po nadĺžkovaní obručným nožom na stolici (koze). Drevo bolo upevnené ozubom mechanizmu prtláčaného nohou, ktorý bol tiež z dreva. Starý patent sa napodiv udržal cez stáročia. Presnosť, vzhľad a krása dreva bez náterov reprezentovali majstra a na

jarmokoch sa jeho výrobky propagovali aj bez reklamy.

Náročná bola výroba sudov a súdkov. Jednoduché diely (luby), ktoré mali jednotné rozmery, boli z tvrdého dubového dreva, preto ich bolo treba vzdutím tvarovať do súdkovitého tvaru a k tomu pripasovať dná. K tvarovaniu napomohol žiar z tlejúceho uhlia v patričnej oceľovej forme. Na koniec sa dokalibrovala diera v jednom dne na boku, alebo len na boku. Oceľové alebo

mosadzné obruče dotvárali súdok, aby bol vzhľadný a účelný.

Zdalo by sa, že nádoby na víno majú silnú konkurenciu vo veľkoobjemových nádobách z antikora. Nie je to tak. Najkvalitnejšie nápoje typu whisky a najlepšie vína dozrievajú v dubových sudoch. Výrobu sudov ešte udržali v Pukanci. Veľkokapacitné sudy používajú aj v českom pivovare Plzeň.

Koloman Zúrik

foto: Koloman Zúrik

Debnár Brestovský (býval neďaleko základnej školy)

Oslavy 65...

(dokončenie zo strany 1)

Rozsievali hrôzu, strach a odvahu zmeniť chceli v popol a prach. Krvou zmačaná bola naša zem, i sneh po úbočiach červenú farbu mal a dolinami našimi rozlieval a širil sa plač a žiaľ. A Klenovec pod Veprom nemohol bokom stáť, bo bojovať proti bezprávi učili svojich synov otec i mať. A tak i oni k povstaniu sa pridávali a od fašistov za to krutú odmenu dostávali. Za slobodu položili to najvzácnejšie - život svoj, a tak život zachránili môj i tvoj. Na tieto hrdinské obete nechceme a nemôžeme zabudnúť, a i dnešné stretnutie nám ich má pripomenúť.“

Ako spomienku na toto vzácne stretnutie a zároveň aj poďakovanie za odvalu a účasť v SNP odovzdal starosta obce Pavel Struhár pamätné listy týmto našim občanom: Ondrejovi Balciarovi, Jánovi Ďurikovi, Pavlovi Bálintovi, Samuelovi Paukovi, Zuzane Bartovej, Jánovi Chudicovi, Júlii Parobekovej, Márii Miháľovej, Pavlovi Ulickému, Jane Vrbinskej, Márii Brndiarovej, Júlii Moncoľovej, Pavlovi Ostricovi, Jánovi Zvarovi, Júlii Lichancovej, Ondrejovi Dovalovi, Ondrejovi Štefánikovi, Pavlovi Antalovi, Júliu-ovi Molitorisovi.

Blažena Hrušková

(dokončenie zo strany 3)

Medzi nimi boli tiež ľudia vzdelaní, profesori, učiteľia, hudobníci. Založili aj spevácky zbor, ktorý neskôr v priebehu Povstania vystúpil na akadémii v kultúrnom dome. A tak po prvý raz zaznela v Klenovci Kalinka či Suliko. Pred evakuáciou si Ukrajinci brali so sebou to najcennejšie. Potom v Klenovci rozpredávali za lacný peniaz strieborné náčinie, vázy, prstene. Záujem klenovských mládencov sa však sústreďoval na pekné Ukrajinky. Často si išli oči vyočiť, keď ich z diaľky pozorovali ako sa kúpu pri „stupáč“ a s prevrpaním pre klenovskú cudnosť - hore aj dolu bez.

Druhá polovica augusta už znamenala koniec tejto letnej idyly. Šušľalo sa o prvých ruských partizánoch,

Klenovec pred Povstaním

organizátoroch oddielov v horách. Koncom augusta Ján Repáš so svojim nákladným autom prevážal z breznianskych kasární zbrane do skladov v klenovských vrchoch. Slovenské národné povstanie vyhlásil v Klenovci Igor Daxner a kapitán Bukva pred domom Tomovcov ešte deň pred jeho oficiálnym vyhlásením. Nie všetci však pochopili o čo ide. A tak po ulici bolo počuť výkriky: „Maďari idú...“ Horár, sused Parobek a z Dlhej ulice druhý horár Paľo zobrali svoje pušky, dupľovky, pripravení s ďalšími dobrovoľníkmi brániť Klenovec pred Maďarmi. Ešte v ten deň sa vysvetlilo, že nejde o Maďarov ale Nemcov.

Keď 29. augusta bansko-

bysrický rozhlas oficiálne vyhlásil Slovenské národné povstanie, s Vladom Mináčom sme vošli do opustenej kancelárie notára Hilgera. V pracovni visel vedľa Tisu aj obraz Hitlera. Vlado ho strhol zo steny a na námestí ho symbolicky povesil na lipu.

V prvých dňoch Povstania sa vytvorila aj takzvaná študentská čata, zaradená do 1. československej armády. Jej príslušníci dostali hneď zbrane. V trojstupe a s piesňou Slovenské mamičky pochodovali na jarmočisko, čiže vtedajšie futbalové ihrisko, ktoré slúžilo ako cvičisko. Výcvik, rojnice a narábanie s puškou a guľometom viedol poslucháč vojenskej školy Samo Hrivnák. V tom čase už Ukrajincov v škole U

Hlôškou strážili vo dne v noci v dvojiciach práve členovia študentskej čaty. Aj tak sa niektorým podarilo ujsť k Nemcom. Niekoľko mladých Klenovčanov už v prvých dňoch Povstania odišlo k partizánskym oddielom. Samo Jakabšic, Jano Paľo - Krokavec a Jano Mináč na Babinec do Kráľovho partizánskeho oddielu, Janko a Milan Repáš, Jožko Pap, Janko Brndiar, ktorý podol v boji pri Priekope, k Jegorovi. Do partizánskych skupín odišli aj ďalší, medzi nimi Paľo Antal - Kolenkáš, Janko Baláž a iní.

Vedenia obce sa ujal revolučný národný výbor. Klenovec začal žiť revolučným životom. Ale to je už druhá kapitola o priebehu Povstania, následných represáliách a konečnom oslobodení.

Lubomír Moncoľ

Kultúrny a literárny obzor (3)

Spomienka na veľké osobnosti je práve taká osozná, ako ich skutočná prítomnosť
(Seneca)

Veda a školstvo

Pavel Kelco (1915-2000) – pedagóg a redaktor. Študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Zaoberal sa teóriou slovenskej literatúry, obdobím Slovenskej moderny. Napísal prácu O verši básnika Vladimíra Roya. Pôsobil ako stredoškolský profesor v Trenčíne, Trnave a Bratislave. Od roku 1951 pracoval na Povereníctve, dnes Ministerstve školstva. Bol redaktorom Učiteľských novín (1951-1953), pracovníkom Výskumného ústavu pedagogického a riaditeľom odboru stredných škôl na Ministerstve školstva Slovenskej republiky. Účastník SNP.

Pavel Koniar (1920-1957) – zoológ a vysokoškolský pedagóg, docent. V rokoch 1923-1938 študoval na Gymnáziu v Rimavskej Sobote. Štúdium dokončil v Tisovci. Potom študoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Účastník SNP. Po prechode frontu roku 1945 učil na Gymnáziu v Tisovci. Na prírodovedeckej fakulte v Bratislave prednášal všeobecnú zoológiu. Venoval sa vedeckému výskumu na rôznych miestach Slovenska, okrem iného aj v Klenovci – Skorušine. Pracoval v Komisii pre slovenské zoológické názvoslovie. Zostavil vysokoškolské učebné texty a vydal učebnicu Všeobecná zoológia. V rokoch 1952-1953 a 1956-1957 bol dekanom fakulty, v rokoch 1951-1954 tajomníkom Slovenskej prírodovedeckej spoločnosti. Bol obľúbený prednášateľ a vedel pekne kresliť. Mal pred sebou vedeckú kariéru. Zomrel 37-ročný. Pochovaný je v Bratislave.

Miloslav Koniar (1925-1997) – brat Pavla K., vysokoškolský pedagóg, inštitný maliar a hudobník. Študoval na Gymnáziu v Tisovci, kde roku 1947 maturoval. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Filozofickej fakulte v Bratislave v odbore anglický jazyk – literatúra

a telesná výchova. Účastník SNP. Pôsobil na gymnáziách v Bratislave (1951-1961) a na Fakulte telesnej výchovy a športu (1962-1985), kde získal doktorát (PhDr.), titul kandidáta vied a hodnosť docenta. Zaoberal sa metodikou telesnej výchovy. Skúmal, publikoval a prednášal na tému Vplyv vied na pohyb človeka. Vydal vysokoškolskú učebnicu Biomechanika (1990). Vo voľnom čase maľoval a venoval sa hudbe – hre na husliach. Zomrel v Bratislave, kde je pochovaný.

Ján Antal (1926) – teológ, ev. a. v. kňaz a biskup, prekladateľ. Študoval na gymnáziu v Rimavskej Sobote a Tisovci, kde roku 1945 maturoval. Bohosloveckú fakultu absolvoval na

Miloslav Koniar

univerzite v Bratislave a vo Švajčiarsku. Bol farárom v Betliari a Rastislaviciach. V období komunizmu ho prenasledovali a väznili. Pracoval vo výrobe. Po prevrate roku 1989 ho zvolili za biskupa Západného distriktu Evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku. Venuje sa teologickej vede a prekladaniu Biblie. Získal doktorát (ThDr.). Hodne publikuje v cirkevnej tlači. Bol šéfredaktorom Cirkevných listov. Žije v Rastislaviciach pri Nových Zámkoch. Zúčastnil sa SNP.

Ľudovýchova a osveta

Vojtech Molitoris (1902-1975) – odborný učiteľ, osvetár, ovocinár a včelár. Narodil sa v Klenovci – Čiernom Potoku. Po maturite na Učiteľskom ústave v Lučenci (1921) učil na viacerých školách na strednom Slovensku. Bol politicky činný. Roku 1938 kandidoval za

poslanca Národného zhromaždenia ČSR. Venoval sa výrobe učebných pomôcok. Mal vlastnú metódu vyučovania základov matematiky, ktorú možno nazvať moderným pojmom množinová matematika. Bol autorom viacerých patentov z odboru včelárstva (úfu s výklopným medníkom, krmidla pre včely a varechy na zbieranie vosku). V rokoch 1945-1950 vykonával funkciu okresného osvetového inšpektora v Rimavskej Sobote. Zomrel v Revúcej, kde je aj pochovaný.

Ján Tomo (1909-1988) – pedagóg, spevák a folklorista. Študoval na Gymnáziu v Rimavskej Sobote, kde roku 1930 maturoval. Chcel byť právníkom, ale nakoniec sa stal učiteľom. Venoval sa spevu a hre na husliach. Dlhé roky bol členom reprezentačného speváckeho telesa – Speváckeho zboru slovenských učiteľov v Piešťanoch. Zúčastnil sa na Slovenskom národnom povstaní v Banskej Bystrici a Klenovci. Po skončení vojny bol dôstojníkom československej armády a veliteľom posádky v Rimavskej Sobote. Spolu s manželkou Annou, rodenou Slosiarikovou, sa stal členom Slovenského ľudového umeleckého kolektívu vo Zvolene a Piešťanoch. Po návrate do Klenovca založil folklórny súbor, ktorý vyvíjal úspešnú činnosť. V poslednom období života bol riaditeľom strednej, neskôr osobitnej školy. Zomrel v Bratislave, pochovaný je v Klenovci. Po jeho smrti vyšiel tlačou jeho denník Moje maturity (2009).

Ondrej Hruška (1912-1983) – pedagóg a kronikár obce. Študoval na Gymnáziu v Rimavskej Sobote. V štúdiu pokračoval na Filozofickej fakulte v Bratislave, z ktorej prestúpil na Pedagogickú akadémiu. Po jej absolvovaní sa stal odborným učiteľom v Košiciach. Vyučoval slovenčinu, dejepis a zemepis. Po pôsobení na západnom Slovensku v obci Podkyľava sa roku 1942 vrátil do Klenovca, kde učil tridsať rokov. Jeho pedagogické majstrovstvo ocenila školská správa udelením titulu Zaslúžilý učiteľ. Roku 1944 sa zúčastnil na Slovenskom národnom povstaní ako dôstojník

1. čs. armády na Slovensku. Bol veliteľom posádky v Klenovci. Od roku 1949 viedol obecnú kroniku, do ktorej zapísal mnoho pôvodných statí z dejín obce a národopisu. Zozbieral mnoho materiálu nielen z histórie, ale aj z prítomnosti. Vytvoril cenné dielo, ktorého pokračovanie prerušila jeho náhla smrť.

Samuel Klenovský, v mladosti Klamár (1917-2009) – odborný učiteľ a školský pracovník. Študoval na Gymnáziu v Rimavskej Sobote (1929-1937) a na Pedagogickej akadémii v Bratislave. Učil v Betliari, Orávke na Orave, Klenovci a Hnúšti, kde bol riaditeľom strednej školy a neskôr okresným školským inšpektorom. Za jeho pôsobenia v tejto funkcii postavili niekoľko nových budov základných škôl: v Klenovci, Kokave nad Rimavicou, Hnúšti, Lukovištiach, Rimavských Zalužanoch a Rimavskej Bani. Roku 1944 sa zúčastnil na Slovenskom národnom povstaní. Napísal a vydal s Ondrejom Hruškom prácu o SNP v Klenovci. Bol verejne činný. Zomrel 91-ročný v Hnúšti, kde je pochovaný.

Záver

Z osobností, ktoré sme uviedli v Kultúrnom a literárnom obzore, mnohé už nežijú alebo majú vysoký vek. Je potešiteľné, že majú svojich nasledovníkov z mladšej generácie vo všetkých oblastiach literatúry, vedy, školstva a kultúry. V ostatnom období upozornili na seba svojim dielom Eva Biela – Brndiarová a Pavel Brndiar.

Eva Biela (1964) – pochádza z Klenovca, žije v Banskej Bystrici. Študovala na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave. Venuje sa literárnej tvorbe. Napísala a vydala román Sila lásky (2009).

Pavel Brndiar (1947) – narodil sa v Klenovci, pôvodným povoláním mechanik poľnohospodárskych strojov. Pracoval v JRD, Štátnych lesoch a v štátnej službe. Na dôchodku sa venuje písaniu poézie. Vlastným nákladom vydal zbierku básní Posol mieru (2008).

Július Molitoris

ŠPORTOVÉ OKIENKO

Futbalisti bojujú so striedavými úspechmi

Nový ročník futbalových súťaží sa naplno rozbieha. V jeho úvode si zatiaľ úspešnejšie počína mužstvo dospelých, správny bol však predpoklad, že aj I. trieda oblastného majstrovstva je náročná súťaž a návrat z nej do V. ligy nebude jednoduchou záležitosťou. Potvrďuje to aj postavenie ďalšieho minuloročného ligistu, futbalistov Lubeníka, v priebežnej tabuľke. Najvýraznejšou postavou mužstva je novic základnej zostavy Fiľo, ktorý dal v štyroch zápasoch päť gólov a zatiaľ patrí k najlepším strelcom súťaže.

Mužstvu dorastencov sa v doterajšom priebehu nedarí a so ziskom jediného bodu zo štyroch stretnutí určite nie sú spokojní.

Klenovec – Revúčka 3:1 (0:0)

Od začiatku premiérového stretnutia nového ročníka futbalových súťaží sme si vytvorili územnú prevahu, proti súperovi, ktorý sa sústredil na obranu a bránil až ôsmimi hráčmi, sme sa však nevedeli presadiť. Pokúšali sme sa aj o streľbu spoza pokutového územia, ale strely boli buď nepresné alebo im chýbala potreb-

minúte – 1:2. V záverečnom nápoje naše víťazstvo poistil Medveď.

Stretnutie sme odohrali v zostave: I. Hruška – Vývlek, Vince, Valent, Mináč, L. Brndiar, Fiľo, Medveď, Hlôška, Jáchim, M. Hruška. Striedali Trnavský, Oláh a Hrvoľ.

Dorast:

Dol. Strehová – Klenovec 4:1
Autorom gólu Klenovca bol D. Brndiar.

keď z nariadeného trestného kopu skóroval opäť Fiľo. To bol tiež náš posledný strellecký zápis v tomto stretnutí, pretože oslabení domáci sa v 44. minúte opäť ujali vedenia 2:3. Obraz hry v druhom polčase zodpovedal počtu hráčov na ihrisku. Z našej územnej prevahy sme vytlačili iba tri nastrelené žrde domácej brány. V nervóznom závere, kedy vyrovnanie viselo na vlásku, však

boli V. Radič a Bavala.

Klenovec – Sirk 2:0 (1:0)

Z úvodného tlaku sme už v 3. minúte vyťažili priamy kop, ktorý Fiľo pekne umiestnenou strelou premenil na náš vedúci gól – 1:0. Vedenie nás upokojilo, naďalej sme si udržiavali územnú prevahu a často sme ohrozovali súperovu bránu. Ani hostia sa však nevzdávali a tiež dali príležitosť P. Hruškovi v našej bráne, aby predviedol svoje umenie. Aj druhý polčas poskytoval rovnaký obraz hry. Stále sme mali hru vo svojej moci, ale do gólových šancí sme sa už tak často nedostávali. O vyrovnanie sa naopak usilovali hostia, naša obrana však našťastie zabudla na svoj výkon v predchádzajúcom zápase v Tachtách a pokusom súperových útočníkov úspešne odolávala. V 78. minúte nariadil rozhodca za faul hosťujúceho obrancu v šestnástke pokutový kop, ktorým Fiľo upravil výsledok stretnutia na 2:0 v náš prospech.

Klenovec nastúpil na stretnutie v zostave: P. Hruška – Hrvoľ, Vince, V. Parobek, Vývlek, Hlôška, Fiľo, Medveď, Oláh, Trnavský, M. Hruška. Striedali Jáchim, Valent a Barto.

Dorast:

Kokava n. Rim. – Klenovec 4:0

Muráň – Klenovec 2:0

V dohrávke odloženého zápasu prvého jesenného kola sme neuspeli na ihrisku Muráňa.

Tabuľka po 4. kole

1. Tornaľa	4	3	1	0	10:1	10
2. Tachtý	4	3	0	1	12:6	9
3. Bätka	4	2	2	0	7:3	8
4. Ožďany	4	2	1	1	7:3	7
5. Jelšava	4	2	1	1	8:4	7
6. Muráň	4	2	1	1	5:6	7
7. Sirk	4	2	0	2	10:5	6
8. Klenovec	4	2	0	2	7:8	6
9. Lubeník	4	2	0	2	6:7	6
10. Abovce	4	2	0	2	9:12	6
11. R. Janovce	4	1	0	3	5:8	3
12. Stáňa	4	1	0	3	5:9	3
13. V. Teriakovce	4	1	0	3	4:16	3
14. Revúčka	4	0	0	4	3:10	0

Pavel Ďurík/Michal Kňažek

foto: Michal Kňažek

Fiľo strieľa svoj prvý gól v stretnutí so Sirkom (Klenovec – Sirk 2:0)

ná razancia. Naopak, súper využíval našu pootvorenú obranu a hrozil nebezpečnými rýchlymi protiútokmi. Situácia sa zmenila až po prestávke, keď sa v 50. minúte v skrumáži pred bránou hostí najlepšie zorientoval Fiľo a zabezpečil nášmu mužstvu vedenie 1:0. Súperova obrana strácala pod našim stupňujúcim sa tlakom istotu, dlho sme to však nevedeli využiť. Až v 75. minúte sa presadil M. Hruška a zvýšil naše vedenie na 2:0. Chyb sme sa nevyvarovali ani my, za čo nás súper potrestal gólom v 78.

Tachtý – Klenovec 5:2 (3:2)

Na nesústredenost v úvode stretnutia sme doplatili zbytočným gólom – 0:1, vzápätí sme ale po vydarenej akcii vyrovnali Fiľom na 1:1. Naša obrana však nemala svoj deň a po ďalšej chybe I. Hruška lovil loptu zo siete po druhýkrát – 1:2. V 38. minúte nevyberavým spôsobom fauloval zo zadu domáci obranca Jáchima, za čo dostal od rozhodcu červenú kartu a my sme získali početnú prevahu. V tej istej minúte sme ju aj využili,

domáci najskôr v 88. minúte zvýšili na 2:4 a v nadstavnom čase stanovili konečný výsledok na 2:5 v náš neprospech. Vysoká prehra naše mužstvo nectí, najmä ak vezmeme do úvahy, že úsek hry, počas ktorého sme mali početnú prevahu, sme prehrali 1:3.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Mináč, Vince, V. Parobek, Valent, Hlôška, Medveď, Fiľo, Oláh, Jáchim, L. Brndiar. Striedal Hrvoľ.

Dorast:

Klenovec – Veľký Blh 2:3
Autormi gólov Klenovca

Učili sa o Bohu i zachraňovať ľudské životy

Boh – darca života – pod týmto názvom sa v dňoch 6. - 10. júla konal detský denný tábor v priestoroch zborového domu v Klenovci. Zúčastnili sa na ňom deti z miestneho cirkevného zboru spolu s deťmi z cirkevného zboru Hrachovo.

Počas dopoludnia preberali biblické príbehy spolu so zlatými textami, ktoré spájala téma: Boh – darca života. Novinkou tento rok bolo zdravotnícke okienko. Deti sa učili základy prvej pomoci ako napríklad umelé dýchanie, stabilizovaná poloha či obväzovanie rôznych druhov zranení. Všetky techniky si mali možnosť prakticky vyskúšať. Popoludnia patrili ručným prácam spojeným s témou dňa a veselým hrám v priestoroch zborového domu i vonku v prírode. Svoje vedomosti i zručnosti si mali možnosť preveriť v skúškach z rôznych oblastí (zdravotnícka, dopravná, prírodovedecká, biblická), za ktoré získavali malé odmeny – bobríky. Športové schopnosti dokázali na táborovej

olympiáde, ktorá sa začala slávnostným sľubom. Vo štvrtok sa deti na futbalovom ihrisku stretli s policajtami – kynológmi a ich služobnými psami. Policajti predstavili prácu svojich štvornohých pomocníkov v ukázkach a deťom odpovedali na otázky v spoločnej besede. Piatkové dopoludnie sa nieslo v znamení radosti – deti hľadali poklad, ktorý strážil škriatok Radostníček, a cestou k nemu museli splniť úlohy – rozveseliť škriatka vtípmi, nazbierať kytičku liečivých rastlín či urobiť venček z kvetín. Na záver sa konalo vystúpenie pre rodičov, na ktorom deti učili rodičov spievať táborovú hymnu - My sme tu všetci jedna rodina, a obdarovali ich zaujímavým kvietkom vyrobeným z pukancov.

Boli to dni plné veselých hier, ale aj rozhovorov a poznávania Pána Boha. Veríme, že sa deti v tábore cítili ako jedna rodina a o rok sa stretneme pri podobnom podujatí.

Erika Sukovská

MIKROREGIÓN SINEC – KOKAVSKO

Vás pozýva na

STRETNUTIE MLADÝCH (15 - 30rokov) NA HORIZONTE PASIEČKY

12.9.2009 o 10⁰⁰ hod.

Možnosti výstupu:

1. turistický výstup zo smerov Hnúšťa, Klenovec, Utekáč, Kokava ku vykrývaču Pasiečky/Laz
2. autobus na trase Rimavská Baňa – Klenovec (Chorepa) a odtiaľ turistika na Pasiečky/Laz (R.Baňa – 8,00 h., R.Brezovo – 8,10 h., Hnúšťa – 8,25 h., Klenovec – 8,35 h.)

Na stretnutí: športové súťaže, občerstvenie (guláš, opekanie), posedenie pri hudbe

Raster TV staníc - Klenovec

Základná ponuka

P. č.	Kanál	Názov stanice	Vysielanie
1.	C2	NAUTIK	analog
2.	C4	NOE	analog
3.	R3	TA3	analog
4.	S4	DOMA	analog
5.	S5	ČT 2	analog
6.	S6	STV 3	analog
7.	S7	INFOKANÁL	analog
8.	S8	ČT 1	analog
9.	S9	JOJ PLUS	analog
10.	S10	JOJ	analog
11.	C5	STV 1	analog
12.	C6	STV 2	analog
13.	C7	MARKÍZA	analog
	C8	STV 1, STV 2, STV 3, MARKÍZA, rádiá (Slovensko, Devín, Rádio FM, Regina, Fun rádio, Hey, Lumen, Okey, Jemné)	digital DVB-T
	C9	JOJ, JOJ PLUS, TA 2, Z 1	digital DVB-T
	C10	ČT 1, ČT 2, PRIMA, NOE, české rádiá	digital DVB-T

Rozšírená ponuka

14.	S12	JETIX	analog
15.	S13	DISCOVERY	analog
16.	S14	ANIMAL PLANET	analog
17.	S15	VIASAT HISTORY	analog
18.	S16	VIASAT EXPLORER / VIASAT SPICE	analog
19.	S17	FISHING & HUNTING	analog
20.	S18	NOVA SPORT	analog
21.	S19	SPORT 1	analog
22.	S20	EUROSPORT	analog
23.	S22	FILM +	analog
24.	S23	FILM BOX	analog
25.	S24	HALLMARK	analog
26.	S25	MGM	analog
27.	S26	AXN	analog
28.	S27	MINIMAX / ANIMAX	analog
29.	K21	MTV	analog
30.	K22	VH 1	analog
31.	K23	ÓČKO	analog
	K25	ANIMAL PLANET, DISCOVERY, JETIX, HALLMARK	digital DVB-T
	K26	VIASAT EXPLORER, VIASAT HISTORY, MGM, AXN	digital DVB-T
	K27	Music Box, CETV, LUX	digital DVB-T
	K28	NAUTIK, MUSIQ 1, PATRIOT, rádiá (Expres, Kiss, One)	digital DVB-T
	K29	VIVA, MTV, NICK Germany	digital DVB-T
	K30	RTL, RTL 2, SUPER RTL, NTV, VOX	digital DVB-T
	K 31	PRO 7, N 24, SAT 1, KABEL 1	digital DVB-T

Klenovské

noviny

Vydáva Obec Klenovec. Adresa redakcie: Obecný úrad, Klenovské noviny, Námestie Karola Salvu 1, 980 55 Klenovec. Telefón: 0911/886707, e-mail: klenovskenoviny@klenovec.sk. Šéfredaktorka Mgr. Blažena Hrušková, redakčná rada Ing. Michal Kňažek, Július Molitoris, grafická úprava Ing. Michal Kňažek. Reg. číslo MK SR: EV 1890/08, Tlač: REALITY-PRINT, Námestie M. Tompu 4, Rimavská Sobota